

Lietuvos architektų sąjungos pirmininko

2016 metų veiklos

Ataskaita

Lietuvos architektų sąjunga (LAS), yra viešas juridinis asmuo, meno kūrėjų asociacija, vienijanti diplomuotus architektus savanoriškumo pagrindu.

LAS tikslai yra skatinti ir ginti laisvą kūrybą, rūpintis kokybiškos architektūros sklaida ir propagavimu Lietuvoje bei užsienyje, savarankiškai ir drauge su kitomis organizacijomis dalyvauti kultūrinio lauko ir ypatingai architektūros programose.

LAS, bendradarbiaudama su kitomis organizacijomis, vykdo savarankišką veiklą, nukreiptą į architektūros meno plėtrą, projektų ir realizuotų objektų viešinimą, architektūros teorijos ir kritikos sklaidą, architektūros politikos formavimą.

LAS , vykdydama savo veiklą, dalyvauja projektuose, tarptautinėse organizacijose (ACE, UIA, BAUA ir kitose) :

- Atstovauja savo narius Lietuvoje ir pasaulyje, skatina tarptautinį bendradarbiavimą
- Gina visuomeninį interesą. Tarpininkauja ir bendradarbiauja pristatant architektūros projektus, objektus idėjas ir problemas visuomenei.
- Gina meno kūrėjo kūrybos laisvę ir autorines teises.
- Rūpinasi profesine aplinka, architektūros kultūra, profesine etika.
- Padeda architektams kelti meninį meistriškumą (organizuodama susitikimus, paskaitas, kūrybines dirbtuves, tyrimus, profesines stažuotes, architektūrinius konkursus, teikdama informaciją leidiniuose ir kt.)
- Dalyvauja architektūros politikos formavime,
- Vertina savo narių kūrybą, pristato juos apdovanojimams, vykdo ekspertinę veiklą.
- Propaguoja kokybišką architektūrą, organizuodama parodas, temines konferencijas, visuomenės švietimo veiklą (ekskursijas, susitikimus, diskusijas, kitus renginius skirtus visuomenei ir architektams).
- Užsiima architektūrinių leidinių leidyba, teikia informaciją įvairioms žiniasklaidos priemonėms.

Visi LAS nariai turi vienodas galimybes ir yra kviečiami pagal norą ir išgales dirbti visuomeninį darbą ir naudotis organizacijos teikiamomis galimybėmis. LAS nariai, turintys meno kūrėjo statusą, dalyvauja organizacijos valdyme. LAS nariai, kurie šio statuso neturi, yra skatinami kūrybiškai tobulėti ir tapti meno kūrėjais (LAS teikia pagalbą savo nariams, įgyvendinant tapimo meno kūrėju procedūras).

Šiuo metu Lietuvos architektų sąjunga vienija **980** narius, iš kurių **702** turi Meno kūrėjo statusą.

Per ataskaitinį laikotarpį įstojo **12** narių, meno kūrėjų statusas suteiktas **-11**.

Į amžinybę iškeliavo Baginskienė Julijona Danutė, Balėnienė Genovaitė, Buivydas Rimantas, Dringelienė Reda, Drupas Vladas, Glotnis Vladas, Jankevičienė Algė, Kančas Algimantas, Kugevičienė Birutė, Merkinas Leonidas, Miškinis Algimantas, Nasvytis Vytautas, Petkelis Algirdas, Stauskas Vladas, Šeibokas Justinas, Vitkus Kostas.

Ilsėkitės ramybėje.

2014-2017 m. į LAS įstojo:

1.	Galdikas Liudas	2015	Vilnius
2.	Norvilaitė Rūta	2015	Vilnius
3.	Žygaitis Marius	2015	Vilnius
4.	Paškonytė Ieva	2015	Vilnius
5.	Rekevičius Lukas	2015	Vilnius
6.	Neniškis Edgaras	2015	Vilnius
7.	Sparnaitis Sigitas	2015	Vilnius
8.	Gerliakas Vytenis	2015	Vilnius
9.	Tamošiūnas Vaidas	2015	Kaunas
10.	Žurkus Evaldas	2016	Kaunas
11.	Čepaitis Povilas	2016	Vilnius
12.	Savickas Mindaugas	2016	Klaipėda

2014-2017 Suteiktas Meno kūrėjo statusas:

1.	Beiga Sigitas	2014	Kaunas
2.	Norvilaitė Rūta	2015	Vilnius
3.	Žygaitis Marius	2015	Vilnius
4.	Paškonytė Ieva	2015	Vilnius
5.	Rekevičius Lukas	2015	Vilnius
6.	Neniškis Edgaras	2015	Vilnius
7.	Sparnaitis Sigitas	2015	Vilnius
8.	Gerliakas Vytenis	2015	Vilnius
9.	Tamošiūnas Vaidas	2015	Kaunas
10.	Žurkus Evaldas	2016	Kaunas
11.	Čepaitis Povilas	2016	Vilnius

APDOVANOJIMAI.

Ataskaitiniu laikotarpiu apdovanojimus pelnę:

- Rolandas Palekas - **Nacionalinė meno ir kultūros premija** (2014);
- Audrius Ambrasas - **Nacionalinė meno ir kultūros premija** (2016);
- Gražina Janulytė Bernotienė - **Vyriausybės kultūros ir meno premija** (2015);
- Arūnas Eduardas Paslaitis - **Vyriausybės kultūros ir meno premija** (2016);
- Algimantas Nasvytis – **suteiktas Vilniaus miesto garbės piliečio vardas** (2016)
- Gintaras Čaikauskas – **įteikta Šv. Kristoforo skulptūrėlė** (2015)

LAS „Architektūros riterio“ ordinu apdovanoti:

1. Rimantas Buivydas (2015 m.)
2. Leonidas Ziberkas (2016 m.)
3. Stasys Prikockis (2017m.)
4. Česlovas Mazūras (2017 m.) Iš viso apdovanota-42.

LAS „Garbės ženklų“ apdovanoti:

1. Audrius Ambrasas (2014 m.)
2. Gintautas Blažiūnas (2014 m.)
3. Gintaras Čaikauskas (2014 m.)
4. Rymantė Gudienė (2014 m.)
5. Valdas Klimavičius (2014 m.)
6. Sigitas Kuncevičius (2014 m.)
7. Saulius Manomaitis (2014 m.)
8. Rolandas Palekas (2014m.)
9. Juozas Šipalis (2014 m.)
10. Algirdas Žebrauskas (2015 m.)
11. Edmundas Andrijauskas (2015 m.)
12. Irena Kliobavičiūtė (2015 m.)
13. Saulius Mikštas (2015 m.)
14. Saulius Pamerneckis (2015 m.)
15. Apolonija Nistelienė (2015 m.) Iš viso apdovanota- 44.

Siekiant LAS administravimo gerinimo ir valdymo kaštų optimizavimo 2016 baigta administracijos reorganizavimo procedūra.

LAS turtas valdomas efektyviai, po statybų likusios skolos suvaldytos ir baigiamos išmokėti reguliariai pagal sutartis numatytus grafikus. Pagrindinės LAS pajamos yra gaunamos iš projektų ir konkursų (apie 150 000 eurų), patalpų nuomos (apie 120 000 eurų). Visos lėšos naudojamos LAS veiklai finansuoti Lietuvoje ir užsienyje. Tiksliai pajamų ir išlaidų išsklaidinė pateikiama revizijos komisijos ataskaitoje.

Vyksta LAS patalpų įrangos atnaujinimas. Ateityje planuojamas LAS praplėtimas, Architektūros muziejaus su infocentru statyba. Tuo tikslu 2016 m. buvo baigtos dokumentų tvarkymo procedūros ir praplėstos Kalvarijų g. 1 Vilniuje esančio sklypo ribos. Vedamos derybos dėl buvusio projekto korektūros parengimo.

LAS yra "lanksti" organizacija, atsiliepianti į savo narių iniciatyvas. 2015 m. buvo sukurta "BIM" grupė, kuri aktyviai veikia Lietuvoje ir kontaktuoja su ACE. Tikslinga aktyviau jungtis į tikslines interesų grupes, veikiančias tarptautinių organizacijų sudėtyje.

Las turi skyrius visoje Lietuvoje. Bendradarbiavimas tarp skyrių, apsikeitimas informacija gerėja, bet nėra pakankamas. Nepavyko sudaryti metinio renginių kalendoriaus. Susiburiame ne bendram nuolatiniam koordinuotam darbui, o "gaisrų" gesinimui.

Daugelio LAS skyrių pirmininkai dirbo be atlygio, kas yra nepriimtina. Šią problemą palaipsniui sprendžiame, minimaliai finansuodami skyrių administravimą.

LOBISTINĖ VEIKLA ir BENDRADARBIAVIMAS

LAS aktyviai bendradarbiavo 2016 ir bendradarbiauja 2017 m. su Aplinkos ministerija siekdama patvirtinti Architektūros įstatymą. Aplinkos ministerijos prašymu parengti architektūros kokybės kriterijai ir projektavimo darbų kainų lentelė, kaip vienas iš kokybę įtakančių faktorių.

LAS siekia glaudesnio bendradarbiavimo su L.R.Kultūros ministerija. Architektūra, kaip svari kultūros dalis nėra deramai atstovaujama šioje ministerijoje. Vyksta pokalbiai, siekiant Kultūros ministerijoje suformuoti padalinį, besirūpinantį architektūra, ne kaip statybos, bet kaip kultūros dalimi.

LAS atnaujino senas ir pasirašė naujas bendradarbiavimo sutartis su eilės Lietuvos miestų savivaldybėmis. Labiausiai galima pasidžiaugti bendradarbiavimo su Panevėžio, Anykščių, Biržų, Klaipėdos, Kauno, Vilniaus, Neringos miestų savivaldybėmis rezultatais

LAS ORGANIZUOTI RENGINIAI IR KONKURSAI 2016 m.

Lietuvos architektų sąjungos taryba 2014 m. rugsėjo mėn. 4 d. sprendimu patvirtino LAS architektūrinių konkursų nuostatus.

Tai puikus dokumentas, leidžiantis tobulinti konkursinę veiklą. Dokumento buvimas nereiškia, kad konkursų rengime neturime problemų. Gyvenimas verčia šiuos nuostatus tobulinti. Šiuo tikslu 2016 m. buvo organizuotas tyrimas ir pasitarimas – diskusija. Nors tyrimo imtis (1 konkurso analizė) yra per maža daryti išvadas, bet atsiskleidė visus jaudinančios konkursų organizavimo problemos, kurias reikia išdiskutuoti. LAS veikloje konkursų organizavimas užima svarbią vietą, todėl turėti veiksmingą, operatyvų, patrauklų verslui ir tinkamą architektams, skaidrų konkursų organizavimo modelį - būtina. Planuojama sustiprinti šią veiklą sukuriant pastoviai veikantį konkursų organizavimo komitetą.

LAS ARCHITEKTŪRINIAI KONKURSAI

2015

- VILNIAUS TELEVIZIJOS BOKŠTO, ESANČIO SAUSIO 13-OSIOS G. 10, VILNIUJE REKONSTRUKCIJOS KONCEPCIJOS ARCHITEKTŪRINIS KONKURSAS
- KELIŲ MUZIEJAUS TERITORIJOS SUTVARKYMO IR PASTATO (-Ų) PROJEKTO ARCHITEKTŪRINĖS KONCEPCIJOS ATVIRAS KONKURSAS
- ŠIAULIŲ MIESTO CENTRINĖS DALIES – PRISIKĖLIMO AIKŠTĖS SU PRIEIGOMIS – SUTVARKYMO ARCHITEKTŪRINĖS KONCEPCIJOS (TECHNINIO PROJEKTO DALIES) ATVIRAS ARCHITEKTŪRINIS KONKURSAS
- LMTA STUDIJŲ MIESTELIO ATVIRAS ARCHITEKTŪRINIS KONKURSAS

2016 – 2017

- MULTIFUNKCINIO CENTRO: VIEŠBUČIO IR VERSLO CENTRO DAINAVOS G. 3, DAUGIABUČIŲ GYVENAMŲJŲ NAMŲ DAINAVOS G. 5, VILNIUJE PROJEKTO ARCHITEKTŪRINIŲ PASIŪLYMŲ KONKURSAS
- BIURŲ PARKO GIRAITĖS G. 3, VILNIUJE ARCHITEKTŪRINIŲ PASIŪLYMŲ KONKURSAS
- DAUGIABUČIO GYVENAMOJO NAMO ŽYGIMANTŲ G. 12, VILNIUJE ARCHITEKTŪRINIŲ PASIŪLYMŲ (IDĖJINIO PROJEKTO) KVIESTINISO KONKURSAS
- PANEVĖŽIO MIESTO SENVAGĖS IR SKAISTAKALNIO PARKŲ SU PRIEIGOMIS KOMPLEKSINIO SUTVARKYMO PROJEKTO ATVIRAS KONKURSAS
- MULTIFUNKCINIO PASTATO KONSTITUCIJOS 18B, VILNIUJE KVIESTINIS UŽDARAS KONKURSAS
- EXPO 2017

PROJEKTAI IR RENGINIAI LIETUVOJE

ŠIUOLAIKINĖS LIETUVOS ARCHITEKTŪROS APDOVANOJIMAI “ŽVILGSNIS Į SAVE 2015-2016”

Septintą kartą Lietuvos architektų sąjungos organizuojamai parodai daugiau nei 150 projektų medžiagą pateikė apie 70 architektų grupės bei pavieniai architektai. Parodoje pristatyti įvairios paskirties ir apimties įgyvendinti ir nerealizuoti projektai: mišrios

paskirties, visuomeniniai, administraciniai, komerciniai pastatai ir kompleksai, daugiabučiai, individualūs namai, urbanistinės koncepcijos, viešosios erdvės. 5 geriausius projektus rinko tarptautinė komisija, sudaryta iš žinomų užsienio profesionalų. Žiuri nariai (Estijos architektų sąjungos pirmininkė, žurnalo „Maja“ redaktorė Katrin Koov, Latvijos nacionalinių architektūros apdovanojimų laureatas, biuro „Jaunromans un Abele“ vadovas Martins Jaunromans ir Lenkijos architektūros studijos „Medusa Group“ vadovas Lukasz Zagala) prieš padovanojimų renginį skaitė viešas paskaitas (VDU, Kaunas). Apdovanojimų renginys suorganizuotas Kaune, kaip Kauno architektūros festivalio finalinis renginys.

Projekto metu surinkta 2015-2016 m. Lietuvos architektų sukurtų projektų (Lietuvoje ir užsienyje) medžiaga; atnaujinta virtuali paroda tinklapyje www.lietuvosarchitektura.lt lietuvių ir anglų kalbomis; išleistas leidinys lietuvių ir anglų kalbomis; parengta ir visuomenei prieinamoje viešojoje erdvėje (Laisvės alėjoje Kaune) išeksponuota paroda, trukusi 1 mėn., suorganizuotos 3 tarptautinės žiuri narių viešos paskaitos. Projektą rėmė Lietuvos kultūros taryba.

Apdovanojimų tinklapis www.lietuvosarchitektura.lt

INTERJERO ARCHITEKTŪROS PARODA - KONKURSAS "MANO ERDVĖ 2016"

Lietuvos Architektų Sąjunga, dienraštis "Lietuvos rytas" ir portalas "Irytas.lt" antrą kartą organizavo interjero architektūros apdovanojimus "Mano erdvė 2016". Jį sudarė: speciali rubrika „Mano erdvė“ portale Irytas.lt; parodos leidinys paskaitų ciklas apie gyvenamosios, darbo ir poilsio aplinkos kokybę, apdovanojimų renginys, kurio metu įteikti prizai geriausių interjerų autoriams. Vertinimo komisija: Zaiga Gaile (LV), Hannes Praks (EST), Gertjan de Jong (NL). Apdovanojimų renginys vyko Nacionalinėje dailės galerijoje, jame dalyvavo apie 200 svečių, rengiys transliuotas per Iryto TV. Specialiame puslapyje <http://plus.irytas.lt/bustas/> publikuoti visi interjerai. Išleistas parodos katalogas (tiražas 10 000), jis platintas "Lietuvos ryto" prenumeratoriams, renginio rėmėjams ir partneriams, apdovanojimų renginio dalyviams ir LAS kanalais.

ARCHITEKTŪROS PARODA "MEDIS LIETUVOS ARCHITEKTŪROJE" LIETUVOS REGIONUOSE

Paroda "Medis Lietuvos architektūroje" sukurta 2015 m. ir eksponuota Londono architektūros festivalio metu. 2016 m. paroda eksponuota Kėdainiuose, Kaune, Alytuje, Marijampolėje, Nidoje, Klaipėdoje, Telšiuose. 2017 m. paroda keliauja toliau po Lietuvą. Projektą remia Lietuvos kultūros taryba.

DALYVAVIMAS VILNIAUS FESTIVALYJE "KULTŪROS NAKTIS"

2016 m. birželio mėn. LAS antrą kartą dalyvavo Vilniaus kultūros festivalyje "Kultūros naktis". Programoje "Atrask architektūros pilaitę" – pristatyta paroda "Paralelės" (parengta LAS), ekskursijos po pastatą, LAS meno inkubatoriaus rezidentų renginiai: jauno architektūros biuro "No architects" maketų paroda ir kūrybinės dirbtuvės, interjero studijos "Ferimpex" instaliacijoje pristatė populiarus avangardinio Memfis judėjimo filosofiją.

DALYVAVIMAS ŠVIESOS FESTIVALYJE "BEEPOSITIVE"

2016 m. rugsėjo 30 d. bendradarbiaujant su UAB "Korgas" LAS pastatas buvo apšviestas iš išorės ir buvo įtrauktas į šviesos festivalio "Beepart" (organizuojamas VšĮ "BeePart") programą. 2017 m. LAS ketina dalyvauti šviesos festivalyje su išplėstine programa (renginiai LAS patalpose).

TARPTAUTINĖS ARCHITEKTŲ DIENOS ŠVENTĖ

Bendradarbiaujant su UAB „Ergolain“ sudalyvauta šventėje Viniaus teatro ir muzikos kiemelyje, taip pat UAB „Rockwool“ remtame plaukime laivu Nerimi.

A. ZAVIŠOS LABDAROS IR PARAMOS FONDO RENGINYS

2016 m. rugsėjo mėnesio 2-3 dienomis vyko tradicinis Architekto Algimanto Zavišos labdaros ir paramos fondo renginys Nidoje. Jo metu vyko seminaras „Projektavimas per tyrimus“, pristatyta knyga „Architektūriniai sustojimai Kuršių nerijoje. Procesas“, kurioje siekiama atskleisti sukauptą 2015 metais įgyvendinto projekto patirtį, akcentuoti regiono savitumą per architektūrinę raišką, pasidalyti gerąja praktika ir skatinti bendradarbiavimą bei ugdyti kultūrinę savimonę, projektuojant ypač jautriose teritorijose. Vyko EASA 2016 kūrybinių dirbtuvių pristatymas. Taip pat vyko tradiciškai nuo 2003 metų rengiamas „Geriausių rekreacinės, poilsio, landšafto, urbanistinių sprendimų paroda-konkursas“ ir įteikti apdovanojimai „Už geriausią 2015 metų rekreacinės architektūros kūrinį“. Projektą rėmė Lietuvos kultūros taryba.

PROJEKTAS „ATMINTIES VIETŲ (LIETUVAI IR VILNIUI REIKŠMINGŲ ASMENYBIŲ, ĮVYKIŲ) IŠDĖSTYMO VILNIAUS MIESTE SCHEMA. I ETAPAS“

Projekto komanda: prof. A. Bumblauskas (VU), T. Čaplinskas (istorikas, Vilniaus miesto pavadinimų, paminklų ir atminimo lentų komisijos pirmininko pavaduotojas), V. Zilinskas (architektas), V. Obolevičius (architektas), I. Kliobavičiūtė (architektė, projekto konsultantė), R. Leitanaite (projekto kuratorė). Konsultantas: A. Kulakauskas (istorikas)
Svarbiems įvykiams bei asmenybės skirtų vietų, paminklų ir kt. Vilniuje yra nemažai, tačiau daug jų dar likę nepaminėti, ir dažnu atveju nėra aiškiai nustatyta, kurioje konkrečioje Vilniaus vietoje ir kokia forma įvykio ar asmenybės atmintis gali būti įkūnyta. Vilniuje įatmintinimo procesas vyksta chaotiškai, neformuojamas nuoseklus naratyvas, kuriame būtų proporcingai pristatomi svarbiausi Vilniui ir Lietuvai įvykiai ir asmenybės. Projekto tikslas: sukurti įrankį, kurį naudojant per įatmintinimo ženklus būtų išsamiai, nuosekliai, patraukliai pristatoma Vilniaus – kaip Lietuvos sostinės, multikultūrinio metropolio – idėja ir istorija.

Projekto metu bus sukurta schema, kurioje, remiantis istoriniais duomenimis ir tyrimais, bus nustatyta viešųjų erdvių ir įamžinamų Lietuvai ir Vilniui svarbių įvykių, asmenybių hierarchija, numatytos jų pažymėjimo vietos bei forma (paminklas, atminimo lenta, gatvės ar viešosios erdvės pavadinimas ar kt.). Taip pat bus sukurta interaktyvi duombazė (tinklapis), atminties ženklo lankytojų pasiekama interaktyviai per mobilius įrenginius. Trečioji projekto dalis – metodika, aprašanti principus ir kriterijus, kuriais remiantis ateityje bus galima parinkti tinkamiausią vietą ir formą įatmintinimo iniciatyvoms.

Projekto eiga:

2016 m. – pirmas etapas: 2 brėžiniai (esamos situacijos analizė ir preliminarūs sprendiniai) bei tekstai, aprašantys esamąją asmenybių ir įvykių įamžinimo Vilniaus mieste situaciją, siūlomą asmenybių ir įvykių įpaminklinimo metodiką, preliminarinius sprendinius (brėžinių paaiškinimus).

2017 m. – antras etapas: tiriamasis darbas apie vietų ir asmenybių įamžinimą kitose Europos šalyse, gerųjų praktikų analizė, fotografijų bazė, analizuojamų įamžinimo ženklų bei įvykių ir asmenybių išsamus aprašas, papildomos iliustracijos, pilnai parengta projekto medžiaga viešinimui (su pilnais tekstais ir iliustracijomis), sociologinis tyrimas, pristatytas visuomenei galutinį projekto variantas.

2018 m. – interaktyvus tinklapis.

Projektas pristatytas susitikimuose su Vilniaus miesto savivaldybės atstovais (Tarybos nariais, komisijų, susijusių su įvykių ir asmenybių įtampinimu Vilniaus mieste, nariais), LR Vyriausybės atstovais. 2017 m. projektas tęsiamas – tikslinami ir konkretinami sprendiniai, atliekama Europos šalių patirties įtampinimo srityje analizė, atliekamas sociologinis tyrimas dėl įtampinimo ženklų vertinimo visuomenėje. Projektą remia Lietuvos kultūros taryba.

TARPTAUTINIAI PROJEKTAI

VILNIAUS PAVILJONAS ŠKOTIJOS ARCHITEKTŪROS FESTIVALYJE (EDINBURGE)
2016 M. II ETAPAS.

2014 m. LAS pasirašė bendradarbiavimo sutartį su Škotijos karališkuoju architektų susivienijimu ir buvo pakviesta dalyvauti 2016 m architektūros festivalyje Edinburge. 2016 metus Škotijos Vyriausybė paskelbė Inovacijos, architektūros ir dizaino metais, o Karališkajam Škotijos architektų institutui pavedė suorganizuoti Architektūros festivalį, kuris bus metų programos dalis.

Edinburgo architektūros festivalio, kuris vyko 2016 m., programos pagrindinė dalis - miestų paviljonų ekspozicija. Vilnius buvo 1 iš 5 pasaulio miestų, prisistačiusių šioje ekspozicijoje. Be Vilniaus, čia prisistatė Edinburgas, Dandis, Bergenas ir Roterdamas.

Las organizavo architektūrinės idėjos paviljonui konkursą, kuriam buvo pateikta 13 darbų, iš jų geriausiu išrinktas arch. Aušros Siaurusaitytės Nekrošienės ir Eglės Biretienės darbas „Vilnius dialogue“.

Architektūriniame paviljono idėjos konkurse išrinkto projekto apimtyje akcentuota socialinė architektūros pusė ir Vilniaus architektūra pristatyta per vartotojų (miestiečių, turistų) akis. Paviljone pristatyta apie 40 Vilniaus architektūros kūrinių bei visuomenės nuomonė apie juos.

Miestų paroda, tapusi populiariausiu festivalio renginiu, veikė 4 savaites, ją aplankė apie 115000 lankytojų (4 kartus daugiau, nei planuota). Vilniaus paviljoną kaip mėgstamiausią įvardino festivalio direktorė K. Cunningham ir Škotijos Vyriausybės sekretorė kultūrai ir turizmui F. Hyslop. Paviljono eksponavimo metu buvo organizuojamos viešos paskaitos; apie paviljono turinį, Vilniaus bei Lietuvos architektūrą R. Leitaitė skaitė paskaitą. Projektą rėmė Lietuvos kultūros taryba.

BALTIJOS ŠALIŲ GERIAUSIŲ ARCHITEKTŪROS STUDENTŲ BAIGIAMŲJŲ DARBŲ PARODA-KONKURSAS

Spalio mėn. Rygoje (Latvija) vykusiame bendrame Lietuvos, Latvijos ir Estijos aukštųjų architektūros mokyklų absolventų darbų parodoje-konkurse geriausiu bakalauro darbu pripažintas Gabrielės Griušytės projektas “Berlin University Residences” (Vilniaus dailės akademija, Kauno fakultetas, vad. Linas Tuleikis), o geriausiu magistro darbu išrinktas Andros Odumānės projektas “Cesio alaus daryklos rekonstrukcija” (Rygos technikos universitetas, vad. Sandra Levāne, Austris Mailītis).

Trečią kartą vykusiame tarptautiniame renginyje, organizuotame bendradarbiaujant su Estijos, Latvijos architektų sąjungomis darbus pristatė visos Lietuvos, Latvijos ir Estijos architektūros mokyklos.

Jaunųjų architektų darbus tradiciškai vertino tarptautinė komisija, sudaryta iš architektų, nedėstančių nė vienoje renginyje dalyvaujančioje mokykloje: Šarūnas Sabaliauskas (Lietuva), Peteris Bajars (Latvija), Alvin Jarving (Estija) ir Dirk Jan Postel (Nyderlandai). 16 projektų, išeksponuotų Rygos Technikos universiteto auloje, gyvai pristatė patys autoriai. Projektą rėmė Lietuvos kultūros taryba.

LIETUVOS ARCHITEKTŲ KŪRINIŲ REKOMENDACIJA MIES VAN DER ROHE – EUROPOS ŠIUOLAIKINĖS ARCHITEKTŪROS APDOVANOJIMO – PRIZUI

Mies van der Rohe fondas pakvietė Lietuvos architektų sąjungą šiam konkursui pateikti 5 darbus. Po viešo kvietimo teikti projektus svarstymui LAS Taryba išrinko šiuos projektus, kurie dalyvaus 2017 metų konkurse: Latvijos nacionalinis meno muziejus (“Processoffice”), namas kopose (“Archispektras”), K. Dineikos parkas Druskininkuose (“VAS”), visuomenės sveikatos fakultetas LSMU (G. Natkevičius ir partneriai). Penktas LAS pateiktas projektas gyvenamasis kvartalas “Rasų namai” (Paleko ARCHstudija+PLAZMA) buvo Mies van der Rohe konkurso žiuri išrinktas į geriausių darbų 40-tuką – pirmą kartą Lietuvos architektų sukurtas projektas atrinktas į parodos sudėtį.

LIETUVOS ARCHITEKTŪROS PRISTATYMAS TARPTAUTINIAME ŽURNALE „A10. NEW EUROPEAN ARCHITECTURE“

2016 m. pavasarį išleistame tarptautinio žurnalo „A10 new European architecture“ numeryje publikuota speciali rubrika „Eurovision“, kurioje 10 puslapių skirta šiuolaikinės Lietuvos architektūros kūriniais, architektams, aktualijoms. Šešiuose straipsniuose – 27 Lietuvos architektūros grupės, 5 socialinės-urbanistinės iniciatyvos, per 34 projektus ir per 130 architektūros kūrėjų, tyrėjų, organizatorių pavardžių. Rubrikos kviestinė redaktorė – Rūta Leitanaitė. Projektą rėmė Lietuvos kultūros taryba. Daugiau apie „Eurovision Lithuania“: <http://architektusajunga.lt/naujienos/10-puslapiu-apie-siuolaikine-lietuvos-architektura-tarptautinio-zurnalo-puslapiuose>

RADIJO IR TV LAIDOS

RADIJO LAIDŲ CIKLAS “REIKIA ARCHITEKTO”

Radio laidų ciklas "Reikia architekto" transliuojamas "Žinių radijo" eteryje nuo 2013 m. liepos mėnesio. Tai - vienintelė tokio pobūdžio architektūrinė, visuomenei transliuojama laida.

Kiekvienoje pokalbių laidoje, interviu su 1-4 pašnekovais metu, diskutuojama tam tikra architektūrinė, urbanistinė, socialinė, meninė tema. Kviečiami pašnekovai yra ne tik architektai, bet ir kiti specialistai (valdžios atstovai, organizacijų atstovai, menininkai, filosofai, sociologai) bei plačiosios visuomenės, architektūros vartotojų atstovai. 2013 m. liepos 1 d. - 2016 m. bendradarbiaujant su „Žinių radijumi“ buvo parengta ir transliuota 134 laidos "Reikia architekto". Jas visas galima rasti Žinių radijo archyve <http://www.ziniuradijas.lt/laidos/reikia-architekto> . Laidos facebook paskyra <https://www.facebook.com/Reikia-architekto-958283790863416/> turi per 1000 sekėjų. 2017 m. laidos rengiamos ir transliuojamos toliau. Projektą remia Spaudos, radijo ir televizijos rėmimo fondas.

LAS pirmininkas ir tarybos nariai dažnai pasisako aktualiais architektūros ir aplinkos planavimo klausimais LRT kultūros ir diskusijų laidoje.

DALYVAVIMAS EUROPOS ARCHITEKTŲ TARYBOJE

2016 m. LAS dalyvavo EAT generalinėse asamblėjose Berlyne ir Briuselyje. Atliktas Lietuvos architektūros lauko monitoringas: LAS koordinavo Lietuvos architektų apklausą, kuri buvo EAT tyrimo apie Europos architektų profesinę aplinką dalis ([apklausos rezultatai](#)).

Viešinta informacija apie architektūros [paslaugų kainų rekomendacijų](#) problemą, konkursų organizavimo rekomendacijų Europoje diskusija.

EAT BIM darbo grupėje toliau dirba 2015 m. sukurta LAS BIM grupė, kurios tikslas atstovauti LAS ir architektų bendruomenės poziciją BIM (angl. Building Information Modeling) srityje, supažindinti architektų bendruomenę su BIM technologija ir jos integravimu ES, diskutuoti apie BIM technologijos galimybes Lietuvoje, atstovauti ir viešai pristatyti LAS poziciją BIM klausimais Lietuvoje ir Europos architektų taryboje.

2016 m. į EAT priimti LAR (LAS rekomendacija). Nuo 2016 m. abi organizacijos dalinasi vienu narystės mokesčiu ir turi po pusę šaliai skirtų balsų. Bendradarbiaujant su Rūmais, gryninamos EAT veiklos sferos, kuriose kiekviena organizacija (LAS ir LAR) turėtų veikti. Numatomos LAS veiklos EAT sritys – informacijos, gerosios praktikos sklaida, urbanistikos, būsto, tvarios architektūros temos, architektūros politika.

DALYVAVIMAS TARPTAUTINĖJE ARCHITEKTŲ SĄJUNGOJE (TAS)

Lietuvos architektų sąjunga, kaip BAUA (Baltijos architektų sąjungų asociacijos) narė Tarptautinėje architektų sąjungoje, tęsia BAUA veiklą.

Susitikimų Rygoje metu aptarti architektūros Baltijos šalyse aktualijos ir BAUA bendrų projektų planai.

2017 m. BAUA dalyvaus UIA generalinėje asamblėjoje Seule (P. Korėja). 2016 m. buvo organizuotas [tarptautinis BAUA paviljono idėjos konkursas](#),

Konkurso dalyviai turėjo pasiūlyti ekspozicijos koncepciją (instaliaciją ir turinį), o taip pat ir suvenyrą, įteikiamą kiekvienam lankytojui.

XXVI UIA kongresas, dedikuotas temai „Miesto siela“ („Soul of a city“) diskutuos, kas formuoja miesto savitumą, patrauklumą, gyvybingumą, gyventojų meilę savo miestui ir kaip prie to prisideda architektūra. Bendroje parodoje kiekviena šalis- UIA narė - turės progą įsirengti po savo architektūrinę ekspoziciją.

Pakvietusi Baltijos šalių architektus, dizainerius ir kitus teikti idėjas ekspozicijai atvira konkurse, BAUA sulaukė 16 projektų. Juos vertino tarptautinė žiuri, kurią sudarė po 2 Baltijos šalies architektų sąjungos deleguotus atstovus (Lietuvos architektų sąjunga: Rūta Leitanaitė (BAUA pirmininkė), architektas Aurimas Sasnauskas; Estijos architektų sąjunga: BAUA vicepirmininkas Hindrek Kesler, Mark Gritliht (architektas, BAUA paviljonų idėjų konkursų 2011 ir 2014 nugalėtojas); Latvijos architektų sąjunga: BAUA vicepirmininkas Juris Poga, architektė Ilze Paklone). Septintąją žiuri nare tapo Pekino dizaino savaitės direktorė Beatrice Leanza, Vilniuje viešėjusi Lietuvos kultūros atašė Kinijoje Agnė Biliūnaitės kvietimu.

Geriausiu projektu išrinktas jaunų architektų iš Lietuvos Jono Lideikio ir Tomo Skripkiūno darbas „City Tune“. Lietuvos architektų sąjungos dalyvavimą organizuojant BAUA paviljono ekspoziciją UIA kongrese Seule (P. Korėjoje) remia Lietuvos kultūros taryba, partneris – Lietuvos ambasada Kinijoje.

2016 m. LAS atstovai dalyvavo [II UIA regiono susitikime](#), kuris vyko Salonikuose.

BAUA atstovai aktyviai dalyvauja teikdami pasiūlymus ir diskutuodami dėl TAS reorganizavimo. Jo eigoje 2017 m. ženkliai sumažintas TAS narystės mokestis BAUA. Šiuo metu TAS reorganizavimo grupė rengia TAS statuto pakeitimus, kurie bus pateikti balsavimui generalinėje asamblėjoje Seule (2017 m. rugsėjis). Planuojami reorganizacijos tikslai atitinka BAUA organizacijos pateiktą oficialų prašymą peržiūrėti ir pakeisti UIA struktūrą, ją organizuojant ne pagal pokario metų politinę situaciją, o pagal šiuolaikines aktualijas. Pareiškime teigiama, jog nauja UIA struktūra turėtų būti sudaroma pagal nares organizacijas vienijančius tikslus, problematiką, užtikrinant BAUA bendradarbiavimo ir buvimo viename diskusijų lauke su Europos šalimis galimybę.

Dėkoju visiems LAS darbuotojams, LAS tarybai

LAS skyrių valdyboms ir visiems prisidėjusiems prie LAS veiklos.

AČIŪ

Tik drauge galime pasiekti savo tikslą.

LAS pirmininkas Marius Šaliamoras

2017 04 27

